

”Drømmer jeg – eller er jeg virkelig her?”

Af Charlotte Kaarsberg, daglig leder, Mosaikken

Takket være økonomisk støtte fra Fonden Ensomme Gamles Værn har aktivitetshuset Mosaikken i Esbjerg flere gange arrangeret ferieophold forskellige steder i Danmark. Det har hver gang været en stor succes – denne ferie var ingen undtagelse. Der var en overvældende interesse blandt de ældre for at komme med, både blandt tidligere deltagere og nye, som blev smittet af de andres begejstring.

Bevillingen gjorde det med en egenbetaling på 600 kr. muligt for 42 brugere (39 kvinder og 3 mænd) samt frivillige og ansatte at deltage. Programmet bød på tre overnatninger i naturskønne omgivelser på et hostel med udflugter til Frederiksborg og Fredensborg Slotspark, Kronborg, en dagstur til København, fælles aktiviteter og en afslutningsfest med sang og dans til midnatstid.

Aktivitetshuset Mosaikken

Mosaikken er et kommunalt aktivitetshus for ældre og førtidspensionister med etnisk minoritetsbaggrund. Det er et åbent, uvisiteret tilbud med sundhedsfaglige og tosprogede ansatte, der blandt andet fungerer som hverdagstolke og kulturelle brobyggere for de 30-50 daglige brugere. Mosaikken har også ca. 20 frivillige i samarbejde med Dansk Flygtningehjælp og Dansk Røde Kors.

Huset benyttes hovedsageligt af de største, ikke-vestlige nationalitetsgrupper, herunder ældre med bosnisk, tyrkisk, somalisk og vietnamesisk baggrund. De mødes til en kop kaffe, brætspil, motionsaktiviteter eller træner det danske sprog. På fælles modersmål deler de i små grupper tanker om stort og småt, bl.a. om det at blive gammel i et andet land.

Aktiviteterne har til formål at medvirke til et godt og aktivt ældreliv, bryde den sociale isolation og øge de ældres viden om det danske samfund. En stor del af de ældre får sjældent oplevelser, hvor de kommer uden for det kvarter, de bor i. Mange bor alene med et meget sparsomt socialt netværk og psykiske og fysiske udfordringer. Frivilligruppens engagerede indsats gør det muligt for brugerne at komme på udflugter sammen.

Forventningsfuld afgang til Hillerød

Allerede klokken 7 på rejsedagen mærkes forventningens glæde. Mange kommer halvanden time før afgang. Snak over morgenkaffen med lune boller går livligt og fortsætter med grin og sang på forskellige sprog i bussen. Vi gør et enkelt stop ved Knudshoved, hvor udsigten over Storebælt nydes i fulde drag.

Vi ankommer til Frederiksborg Slotspark, hvor alle begejstrede begiver sig mod slottet. De spørger interesseret til slottets historie, og der fotograferes på livet løs. Uopfordret får de gangbesværede, som ikke har hjælpemidler som stok og rollator, en støttende arm. Allerede her opstår der nye konstellationer på tværs af nationaliteter. Madpakkerne hjemmefra spises i små grupper i parken, og alle får sig et tiltrængt hvil.

”Vi savner ikke Esbjerg”

Senere tjekker vi ind på Hillerød Danhostel, der ligger omkranset af skov med søer, og flere udbryder: ”Åh, det er flot. Vi savner ikke Esbjerg!” Værelser, spisesal og et indbydende opholdsrum ligger i grundplan. Værelserne var fordelt hjemmefra, så det går let. Turens ældste deltager, en kvinde med egyptisk baggrund på 99 år, som kom i Mosaikken i mange år, indtil hun var nødt til at flytte til København til sin familie, ankommer med Flextur-taxa og bliver modtaget som et længe ventet familiemedlem med kys og kram.

Efter aftensmaden er der stemning for en aftentur til et supermarkedet efter snacks. Undertegnede begiver sig afsted gennem skoven med en stor gruppe kvinder og en trækvogn, som de skiftes til at trække gennem det til tider uvejsomme terræn. Der bliver snakket, fortalt historier og leet højt. På vejen hjem tager en af kvinderne mig under armen og siger: ”Drømmer jeg, eller er jeg virkelig her?”

Dagen efter går turen til København. Kanalrundfarten bliver nydt i stor stil og er en god måde at se meget på, når man går dårligt. Efter sejlturen har deltagerne et par timer på egen hånd – nogle drikker kaffe på Kongens Nytorv, går en tur på Strøget eller besøger familie. På hjemturen slår bussen et smut forbi Amalienborg og Den Lille Havfrue.

Efter aftensmaden i spisesalen samles nogle til kaffe i haven, og andre gynger, mens de ler højt. Stemningen er om muligt mere løssluppen end aftenen før. Tre mandlige deltagere ser fodbold i fjernsynet og hygger sig i parken. Aftenen slutter for anden dag i træk af med sang, dans og ”optræden” i opholdsstuen.

Den sidste dag er en solskinsdag med besøg i Fredensborg Slotspark. Det er en stor oplevelse at se vagtskiftet og tambourkorpsets march. Sidste stop er i Helsingør, hvor vi i samlet flok går til Brostræde og får hjemmelavede vaffelis. Nogle går til Kronborg Slot for at tage billeder, og turen går derefter hjem til et hvil før middagen.

Til afslutningsfesten er der linet op med snacks, frugt, saft, te og kaffe. Vietnameserne har fine vietnamesiske dragter på og har forberedt vietnamesisk sang. Resten af aftenen synges, trommes og danses der til bosniske schlagere, palæstinensisk dabke, somalisk dhanto og tyrkisk halay. Festen slutter sent. Turen går hjemad efter morgenmaden dagen efter.

Betydningen af ferieophold

Det fællesskab, der opstår på et ferieophold, vil ingen gå glip af. Det har en særligt stor betydning for de deltagere, der til daglig bor – og er – meget alene. Men også de, som bor sammen med nogen, siger flere gange i løbet af ugen, at det er dejligt at have fri og kunne gøre, hvad man selv har lyst til uden at skulle tænke på hverdagens bekymringer og forpligtigelser. En af deltagerne, som hver dag døjer med kroniske smerter, siger: "Jeg er helt rask – jeg har ikke ondt nogen steder." En søster til en deltager, som havde haft det psykisk dårligt op til turen, kom hen til mig den sidste morgen og sagde: "Tusind tak for, at min søster kom med. Hun har det meget bedre nu."

Det har været fantastisk under opholdet at opleve, at mennesker, som til daglig virker triste, får liv i øjnene og overskud til at deltage i ting, som de ellers slet ikke har vist overskud til. Det er virkelig tankevækkende, hvilken forskel et ferieophold, fyldt med gode oplevelser sammen med andre i trygge rammer, kan gøre for ældre menneskers trivsel.